

انقلاب اطلاعاتی و راه‌های انتقال آن‌ها و فناوری‌های ارتباطی است که بعید به نظر می‌رسد جریان این انقلاب متوقف شود. برخی از جنبه‌های اقتصادی جهانی شدن مانند تجارت محدود خواهد شد و مراودات مالی کمتر اتفاق می‌افتد.» وی در نهایت به این نتیجه می‌رسد که «ویروس همه‌گیر کرونا نمی‌تواند به‌عنوان یک نقطه عطف ژئوپلیتیک در جهان در نظر گرفته شود».

۲. وجوه ثابت و متغیر جهانی شدن

در هر یک از سه دیدگاه پیش‌گفته، عناصری از دقت، قوت و صحت تحلیلی وجود دارد و بر این اساس، جهانی شدن در اثر بحران کرونا وضعیتی پارادوکسیکال و متناقض‌نما می‌یابد؛ چراکه هم تغییر می‌کند و هم تغییر نمی‌کند! اکنون این سؤال مطرح است که در اثر کرونا چه وجهی از جهانی شدن تغییر می‌کند و چه وجهی از آن بدون تغییر می‌ماند؟ کرونا در وجه ابزاری جهانی شدن تغییر چندانی ایجاد نمی‌کند و شاید هم اصلاً قادر به تغییر نباشد، اما وجه گفتمانی آن را دستخوش تحول می‌کند.

اعتبار جهانی شدن به‌عنوان گفتمان یا فراروایتی از توسعه در نظام بین‌الملل، در اثر اپیدمی کرونا تا حدودی خدشه‌دار شده است؛ زیرا اگر مفروضات جهانی شدن مانند نفوذپذیری مرزها، فرسایش حاکمیت دولت‌ها و وابستگی حل مسائل کشورها به راه‌حل‌های جهانی کارآمدی داشت و نسخه‌ای برای همه زمان‌ها و مکان‌ها بود، در مواجهه با اپیدمی کرونا و مدیریت تبعات آن، کشورهای توسعه‌یافته غربی و به‌طور مشخص، ایالات متحده آمریکا باید کارنامه موفق‌تری در مقابله و کنترل کرونا داشتند؛ زیرا همواره مروج و رهبر اقتصاد آزاد و جهانی شدن در جهان و کشورهای اتحادیه اروپا بوده‌اند که تا پیش از این، به‌عنوان نمونه موفق جهانی شدن از آن‌ها یاد می‌شد. حال آنکه تا زمان نگارش این یادداشت، آمریکا با بیش از یک میلیون نفر مبتلا و بالغ بر ۱۵۰ هزار نفر تلفات، بیشترین خسارت انسانی را از اپیدمی کرونا ویروس داشته است. در رتبه بعدی، انگلستان قرار دارد و وضع سایر کشورهای اتحادیه اروپا چون ایتالیا و اسپانیا، نیز نامساعد است.

در نقطه مقابل، اگر قرار بود توانمندی دولت‌ها در حل مسائل، به میزان گام برداشتن آن‌ها در مسیر جهانی شدن و پذیرش نسخه‌ها و دستور کارهای

به شکست کرونا نیست، به دولت آمریکا توصیه می‌کند در سه بُعد اصلی به مقابله با تبعات داخلی و جهانی این ویروس برود. به اعتقاد کسینجر، تقویت توانمندی جهان برای مقابله با بیماری‌های واگیردار از طریق توسعه علم، نخستین بُعد مهم و قابل توجه است. در بُعد دوم باید تلاش سریعی برای ترمیم زبان‌های واردشده به اقتصاد جهانی متأثر از شیوع این بیماری انجام بگیرد و او در بُعد سوم دولت آمریکا را به حمایت از اصول نظام لیبرالیستی در جهان فرامی‌خواند.

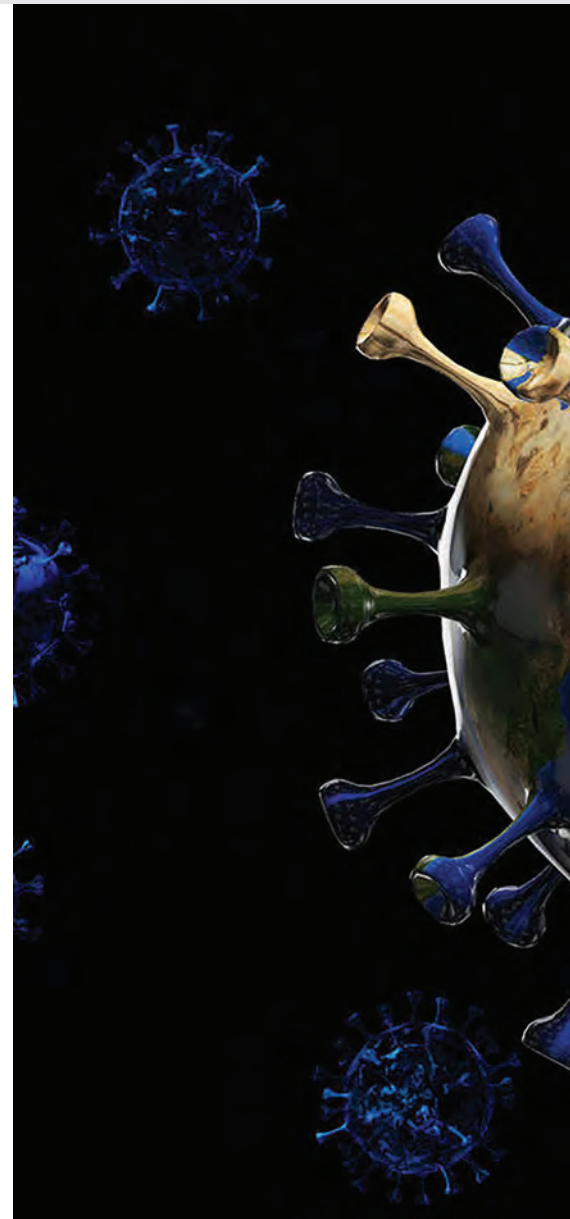
«نوح هراری» معتقد است که هم خود اپیدمی و هم بحران اقتصادی منتج از آن مشکلات جهانی هستند و این مشکلات را فقط با همکاری جهانی می‌توان به‌گونه‌ای مؤثر حل کرد. آنچه یک پزشک ایتالیایی در میلان کشف می‌کند، ممکن است بعداً زظهر همان روز در تهران جان عده‌ای را نجات دهد؛ اما برای اینکه این اتفاق رخ دهد، نیازمند روح همکاری جهانی و اعتماد هستیم. کشورها باید با اشتیاق اطلاعات خود را هم‌رسانی کنند و با فروتنی توصیه‌های دیگر کشورها را بپذیرند. آن‌ها همچنین باید به داده‌ها و بینش‌هایی که دریافت می‌کنند اعتماد نمایند. ما برای تولید و توزیع تجهیزات پزشکی به تلاش جهانی نیاز داریم. تلاش جهانی هماهنگ می‌تواند به تولید سرعت دهد و تضمین کند که تجهیزات حیاتی منصفانه‌تر توزیع می‌شوند.

بنابراین، مشخص است که در خلال دیدگاه دوم، طرف‌داری از راه‌کاری جهانی برای مقابله با کرونا، به دلیل افزایش وابستگی متقابل کشورها وجود دارد که گزاره اخیر از مهم‌ترین مفروضات جهانی شدن است.

۱-۳. عدم تغییر شرایط و نظم جهانی در اثر اپیدمی

کرونا

دیدگاه سوم به عدم تغییر شرایط و نظم جهانی در اثر اپیدمی کرونا معتقد است. در این زمینه می‌توان به «جوزف نای» اشاره کرد که طی یادداشتی در «فارن پالیسی» نوشته است: «بسیاری از مفسران شیوع کرونا در جهان را پایان دوره جهانی شدن آمریکا... پیش‌بینی کرده‌اند... بدون شک با شیوع این بیماری در جهان تغییراتی به وجود خواهد آمد، اما در مفروض دانستن اینکه علل بزرگ و تأثیرات و پیامدهای بزرگی به همراه خواهند داشت، باید بسیار محتاط و هشیار باشیم... جهانی شدن یا تعامل و وابستگی متقابل جوامع گوناگون انسانی در قاره‌های مختلف، نتیجه

آغاز شده است».

«ریچارد هاس» رئیس شورای روابط خارجی آمریکا نیز دیدگاهی مشابه‌ی والت دارد.

۱-۲. ضرورت همبستگی جهانی برای مقابله با اپیدمی

کرونا

دیدگاه دوم معتقد به ضرورت همبستگی جهانی برای مقابله با اپیدمی کرونا است. در واقع، طرف‌داران دیدگاه دوم به‌طور صریح به جهانی شدن اشاره نمی‌کنند؛ اما معنای ضمنی و غیرمستقیم نهفته در دیدگاه آن‌ها، تأیید جهانی شدن است. در این زمینه، «هنری کسینجر» طی یادداشتی در «وال استریت ژورنال» با تأکید بر اینکه هیچ کشوری به‌تنهایی قادر